

Drs. Ton Schroor
Wethouder

Personeel en Organisatie
Economische Zaken en
Innovatie
Cultuur
Internationale
handelsbetrekkingen
Grote Markt Oostzijde / Forum
Arbeidsmarktbeleid

Bezoekadres
Grote Markt 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen
Telefoon (050) 367 76 04
Fax (050) 367 77 57
e-mail: ton.schroor@
groningen.nl

Aan de leden van de raadscommissie
Financiën en Veiligheid

Groningen, 7 mei 2012
Betreft: Toezeggingen technische sessie Digitale Werkplekken/OSOSS
Kenmerk: BD 12.3086736

Geachte mevrouw/heer,

Op 26 april jl. zijn er tijdens de technische sessie rondom het onderwerp Open Standaarden en Open Source Software (OSOSS) en het raadsvoorstel Digitale Werkplekken toezeggingen gedaan, te weten:

1. Informatie over business case OpenOffice;
2. Overzicht OSOSS-activiteiten en OSOSS-systemen;
3. Inzicht in reeds ingeboekte bezuinigingen in kader van het nieuwe werken.

Met deze brief doe ik deze toezeggingen gestand. Daarnaast is gevraagd hoe we als gemeente om willen gaan met open source oplossingen de komende jaren. Afsproken is dit punt mee te nemen in de ICT visie die op een later moment met de raad wordt besproken.

Business case OpenOffice.

Allereerst is in een pilot OpenOffice in Ten Boer (26 augustus 2010) onderzoek gedaan naar de gebruikerservaringen. Er is echter niet gekeken naar de interactie met achterliggende bedrijfsapplicaties en beheersinspanningen.

Verder onderzoek naar de mogelijke inzet van OpenOffice wijst uit dat specifiek de interactie met bedrijfsapplicaties hoge kosten met zich meebrengen omdat OpenOffice door fabrikanten niet, of zeer beperkt worden ondersteund. Van onze top tien Gemeentelijke bedrijfsapplicaties worden bij een migratie naar Open Office negen applicaties niet meer door de leverancier ondersteund.

De basis van deze financiële onderbouwing wordt gevormd door een referentiemodel van onderzoeksbureau Gartner¹, welke in detail de

¹ Een bedrijf dat benchmarks bijhoudt van ICT-ontwikkelingen wereldwijd; de gemeente Groningen maakt vaker gebruik van cijfers van Gartner

financiële gevolgen van een upgrade naar de laatste versie van Microsoft Office en een migratie naar OpenOffice inzichtelijk maakt.

De conclusies zijn:

- De migratiekosten naar OpenOffice en Microsoft Office zijn vergelijkbaar;
- De licentiekosten van Microsoft Office (bij huur) zijn ongeveer €10 per maand per gebruiker. OpenOffice kent geen licentiekosten;
- De jaarlijkse onderhoudskosten stijgen zeer sterk (factor 10) bij een migratie naar OpenOffice. De voornaamste reden hiervoor zijn de hoge kosten voor onderhoud van bedrijfsapplicaties en hiermee samenhangende niet-productieve uren² van medewerkers;
- Totale kosten voor een migratie naar Microsoft Office inclusief onderhoud en beheer van het gehele gerelateerde IT landschap bedragen €5.362.000,-³ tot 2019. Het gaat hier om het totaal van interne en externe kosten;
- Totale kosten voor een migratie naar OpenOffice inclusief onderhoud en beheer van het gehele gerelateerde IT landschap bedragen €21.952.000,-⁴ tot 2019. Het gaat hier om het totaal van interne en externe kosten.

Overzicht OSOSS- activiteiten en OSOSS-systemen

Het hier gepresenteerde overzicht is een samenvatting uit de OSOSS-voortgangsrapportages vanaf 2006, het jaar waarin het OSOSS-beleid met de raad is vastgesteld. Voor nadere informatie over de genoemde activiteiten verwijst ik u naar de voortgangsrapportages op de gemeentelijke website: <http://gemeente.groningen.nl/projecten-overzicht/ososs>.

Overzicht OSOSS-activiteiten:

- Uitvoering haalbaarheidsonderzoek OSOSS op de werkplek (2006);
- Participatie in samenwerkingsverband “Open Gemeenten”, o.a. resulterend in het Manifest Open Overheden dat ook door Groningen is getekend (2006);
- Onderzoek applicatieomgeving ivm mogelijk vervanging door open source en migratie naar Open Office (2007);
- Onderzoek naar sjablonensoftware waardoor de huidige MS-office sjablonen onafhankelijk kunnen worden gemaakt van het MS-besturingssysteem, een voorwaarde voor eenvoudige migratie naar Open Office (2007);
- Stimulering gebruik ODF als open standaard voor documentuitwisseling via landelijke samenwerkingsverbanden (2007);
- Implementatie OSOSS-beleid en –standaarden in inkoop- en aanbestedingsproces (2007);

² Niet-productieve uren zijn werkzaamheden veroorzaakt door compatibiliteitsproblemen met Office versies. Deze treden voornamelijk op bij communicatie met de buitenwereld en naar andere Office versies.

³ Gebaseerd op het Gartner Model “*The Cost to Upgrade MS Office or move to OpenOffice*” 23 June 2010

⁴ Gebaseerd op het Gartner Model “*The Cost to Upgrade MS Office or move to OpenOffice*” 23 June 2010

- Onderzoek naar het onafhankelijk maken van de werkplek van het besturingssysteem, waaronder het testen van Open Office op de werkplek (2008);
- Inzet open source Wiki voor informatie-uitwisseling met de raad (2008);
- Opzetten samenwerking met Amsterdam en Den Haag (2008);
- Invulling open standaarden in gemeentelijk handboek ICT-standaarden (2008);
- Deelname NOiV-monitor 2008; Groningen neemt tweede plaats in van alle overheden (2009)
- Verlenging contract met Microsoft wat betreft het besturingssysteem op de werkplek. Overgang naar Linux bleek nog niet mogelijk (2009);
- Financiële en organisatorische analyse van de inzet van Open Office (2009). Conclusie: invoering van Open Office per 1-1-2010 niet mogelijk (2009);
- Onderzoek door extern adviesbureau naar gewenste vervolgtraject, vooral mbt Open Office. (2009) Eén van de adviezen was om een pilot uit te voeren om de impact te bepalen;
- Aanbesteding nieuw financieel systeem in eerste instantie mislukt door harde eis van gebruik open source software. Ook kan Pink Roccade niet voldoen aan onze OSOSS-eisen (2009);
- Uitvoering pilot Open Office in Ten Boer om gebruik en impact in de praktijk te evalueren (2010);
- Evaluatie Open Office, op basis van pilot Ten Boer en ervaringen van provincie, andere gemeenten en NOiV (2010);
- Uitvoering kosten-batenanalyse van migratie MS-Office naar Open Office (2010);
- Implementatie applicatieportfoliomanagement waarin voorstellen voor nieuwe applicaties worden getoetst aan het open-sourcebeleid (2010).

Overzicht OSOSS-systemen:

- Transactieplatform midoffice (Mule);
- Workflowcomponent midoffice (JBPM);
- Zakenmagazijn midoffice (Emaxx);
- Contentmanagementsysteem website (Plone);
- Geografische presentatiesoftware website (Mapserver; Open Layers);
- Software website-statistieken (AW-stats);
- Componenten e-loket (Emaxx);
- Software webservers (Apache);
- Software enkele applicatieservers (JBOSS, Tomcat);
- Software enkele databaseservers (MySQL);
- Besturingssysteem enkele servers (Linux);
- Software monitoring servers (Nagios).

Inzicht in reeds ingeboekte bezuinigingen in kader van het nieuwe werken

Als gevolg van de introductie van het Nieuwe Werken zijn de volgende bezuinigingen ingeboekt:

- In de periode van 2012 t/m 2014 wordt toegewerkt naar een structurele bezuiniging a 1 miljoen euro op facilitair en vastgoed, volgens het volgende schema:
 - 2012: 150 duizend
 - 2013: 600 duizend (dus vanaf 2013 een structurele bezuiniging van 750 duizend)
 - 2014: 250 duizend
- In de periode van 2011 t/m 2014 wordt toegewerkt naar een structurele bezuiniging à 300 duizend euro middels de vermindering van de kantoorwerkplekken leidend tot een vermindering van de ICT-kosten, volgens het volgende schema:
 - 2011: 25 duizend
 - 2012: 25 duizend
 - 2013: 225 duizend
 - 2014: 25 duizend

Daarnaast is nog een bedrag ingeboekt inkoop kantoormeubilair. Dit is echter een prijsbezuiniging en geen volume bezuiniging. Als straks duidelijk is wie waar gehuisvest gaat worden en hoe de flexfactor concernbreed uitkomt kan een verdere indicatie worden gegeven.

Ik vertrouw erop u hiermee van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groet,

Ton Schroor